

Latweeschu Awises.

Nr. 20.

Zettortdeenâ 14. Mai.

1853.

Druckers pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Dahrsu-kohpejeem.

Zeenigais Awischu apghadatajs man irr aizinajis, lai no lanku un dahrsu kohpschanas allaschin arri kahdu ihfu wahrduu rakstôs eeliftu. — Labpraht pallausu wihra luhgschanu; jo no semmes kohpschanas ar muhsu mihleem Latweescheem schinuid muhsu lappinâs arri sarunnaters un winneem labbu padohmu doht, it pee laika buhs, un tadehl arri no sawas pusses luhdsam, ka jelle pee scha darba beedri palihdsibas rohku peesneegtu. — Scho reis dahrsu kohpejeem kahdas ihfas pamahzischanas dohschu.

Ja tahrsi jeb kahpuri tawus kahpostus jeb zittus stahdus apstahj, tad darri, ka teifschu. Nimm labbu dalku needru, — leez kohpinâ, — uskranj pa pillam iskrittuschu lohpu kaulus jeb zittus kahdus kaulus, peelaid ugguni no tahs wehja pusses, ta ka tee duhmi tahs dohbes aptwehpina, tad redsefi ka schee saknu eenaidneeki tuhda lin isjudihs. — Arri ta warri darriht, itt ihpaschi kad spradschi pee tahwahn saknehm barrojahs. Sakassi kohdejus, eemett tohweri un usleij tik dauds uhdena ka wiffi kohbeji iskuht, tad nemm saknu flohtu, eemehrze to paschu tanni kwehpainâ uhdeni, un apflazzina tahs saknes, tad kuffkainischi paschâ azzumirklî ka sprahgtin nosprahgt.*)

*) Arri teifschu kahdu padohmu, ta kahpurns un tahrsus no kohseem un dahrsa-angkeem warr nodsiht, un to pehrnâgâ gabbâ patô esmu mehginajis un par itt berrigu atraddis. Sagreest treeriu-teepe (wehl labbati saklas seepe) labbi smalti, nseij werdschu uhdeni un fataisi to labbâs siprâs puttis. Beefeeni pee kahdas nuhsas jeb tahris (itt ka waisaga) labbu leelu pinseli no salmeem, mascheem jeb reschgerem safeetu, eemehrzi to tai seepju uhdeni un puttis un aptwalbi (apflazzini) ar tahm papillam tahs lappas, wetas jed sarrus, tur tee tustoni mahjo. Wan redsefi, ta tee no tam behg, ahtri sprahgt un nosuhd. — 3.

Munnasim wehl kahdu ihfu wahrdu no stahdischanas. — Ja tawâ dahrsâ derrigs ahbotu kohks, kam labbi gahredigi augli un tewim patiftu no tahs paschas surtes jaunu augligu kohzinu audsinaht, tad nogrees, kad kohks pumurus mett, jaunu sarrinu, nemm wesselu kartuppeli, un eelaid to sarrinu paschâ kartupel. — Kad ta buhsi darrijs, tad eestahdi abbus labbâ semmê tif dalki, ka no ta sarrâ 2 zalli wif semmes paleef, — un pa gaddeem, — bes pohteschanas, — surtigus ahbotus warresi no kohin pluhlt.

Dasch labs, — mihti dahrsu kohpeji, — gan no tahs leetas buhs dsirdejis jeb lassijis, ta lohti labbi effoht, — siran grandinu wessela kartuppeli eespeest, un tad abbus ta kohpâ kartuppelu dohbê eestattih. — Gan pats to leetu wehl ne esmu isprohwejis, tomehr no ustizzameem wihreem man irr aufis atskannejis, ka teescham no tahda stahda wesseli kartuppeli un labbi sirni effoht augusch. — Buhtu gan labbi, ka mehswiffi, kas schinnis gaddôs tikfai flimmus kartuppelus effam audsinajusch, to leetu paschi isprohwetum, un no ta darba ne behgtum. — Gesahksim ar weenu dohbi.

Zittâ lappâ wairak.

R—n.

Kalpi.

(Beigums.)

Tee kalpi to wiffu dsirdeja ar abbahm atplehstahm aufim, jo bes sirgeem braukt, un tik ahtri ka wehjsch, un ne ar rohku seht, to wehl wiffu muhschu ne bij dsirdejuschi. Rentes Kungs arri wehl krihtes gabbalu nehmis, winneem tahdu maschini us galdu uswille, ta ka

leelaj's kalps, kas biſchke diſchlers bij, tuhlin dohmaja: mehginaschu, woi arri tahdu ne pataiſſiſchu.

Ne ſiunda wehl ne bij pahrgahjuſi, tad wiſſa bailiba ſudduſi, un lautini it drohſchi palikkuſchi, ka buhtu mahja, un tatschu tahdi gohdigi, ka ne kas ne notikke, kas ne buhtu klahjees. Nu, ko juhs dohmajeet, ſazzija kungs, ja jums kahdu jauku ſtahſtu preekſchâ laſſitu? Kahdu ſtahſtu, kahdu ſtahſtu, wiſſi ſazzija. — Tad nu rentineeks grahmatinau atneſſe: ſche irr tas ſtahſis; tas irr tas ſtahſis no ta klibba Prihda. (Pee Steffenhagen Selgawâ ſchi grahmatina preekſch pahra gaddeem drikketa, un tur to wâr dabbuht pirkt man dohmaht par 3 kap. Nopirzees, mihtais laſſitais, un iſlaſſi to pamannigi; ak ta irr parleeku derriga un jauka.) Sche tik ar mas wahredeem to aiſnemſchu. Schis ſtahſis mums ſtahſta, kâ dſehrajs ſeeru un behrnus ar ſawu dſerſchannu pohſtâ eegahſis, bet wiſodſilakâ nelaimê, gan driht bes prahta palizzis, to dſihwu Deewu un ſawu Beſtitaju, Jeſu Kriſtu, atraddis, zaur ko wiſch ſawus grehkus atſinnis. Un ſchis Prihdis, tas klibbais krophlis, kas pee Kriſtus kruſta meeru dabbujis, ſawam Beſtitajam un Glahbejam gribbeja kalpoht, grehkam atſazzija, no ſawa behrna ſewi likke. wilkt us kerrehm no zella us zellu, no mahjahm us mahjahm, pats Deewa ſchehlaſtibas ſihme, grehziſneekem Ewangeliuna preeku ſluddinadams.

Kad rentes kungs ſchohs ſtahſtus beidsis, wiſſi kalpi tik kluffi bij palikkuſchi, ka warreja addatinu dſirdeht ſemmê krihtoh; zitti katru wahredinu no winna luhpahm nehme, zitti, galwu rohâ atſpeeduſchi, ſattijahs us ſemmi, un brihſcham ſchury un turp kuſtejahs ſawâ krehſlâ, tâ, ka ne gribbetu wairs klaufiht. Bet ne tapeh, ka ne gribbeja klaufiht, bet ta bij ta ſanna ſinnama ſirds; tad atkal ſehdeja kluffi, ar ſawahm azzim kâ pee galda peefeeti.

Kungs waizaja: woi ſchis ſtahſis jums pee ſirds gahjis? Lai runnaju, kâ man prahtâ irr! Teſſcham, mihti laudis, ſcho ſtahſtu preekſch

jums eſmu laſſijis. To taiſnibâ ſakkoht, es juhs mihlejn un labpraht ar jums ſirahdatu. Un ja warretu wehelht pehz manna prahta, woi par leelkundu buhtu, un kahrumâ un lihgsnibâ dſihwotu, jeb woi ſawu deeniſchku maiſi, kâ taggad darru, lihds ar jums waiga ſweedrôs pelnitu, tad drohſchi un ſkaidri ſakku: gribbu palikt, kas eſmu, pee manneem kalpeem un ſemneekem. Deews irr mans leezineeks, ka juhs mihlejn. Bet tapeh, man jums arri jateiz ſkaidri un iſſi: tâ, kâ lihds ſchim, wairs ne eet. Juhs wiſſi kohpâ taiſnâ zellâ eſſat, tanni paſchâ grehku-pohſtâ eekriſt, kâ tas klibbais Prihdis. To juhs paſchi ſinnat, un ja juhs arri ſirdi leedsat, juhs tatschu ſinnat, ka manna taiſniba. Un par wiſſu paſauli jums ne weens, it ne weens ne lihds, kâ tas kas klibbam Prihdim lihdsjeis, tas dſihwais Deews. — Sakkajt: ko jums lihds ſchim brandwihns lihdsjeja? Behdas wiſch jums padarrija, parradus, baddu, ſirdehſtus. Juhs mahja-buhſchana pohſtâ eet, mahja irr nemeers un bahſchana, behni juhs wairs ne gohda, no mannim juhs tik rahſchannu un rahſchannu dſirdeet, — kâ gruhti tas man irr, tatschu zittadi ne warru. Juhs ſamaitat ſawu meſſu, juhs iſpohſteet ſawu dwehſeli. Zilweks kas dſeer, naw wairs zilweks, arri naw wairs lohps, bet dauds ſlittaks, ne kâ lohps, un Deews winnu ſohdihs. — Manni mihti laudis, tu Anſ, tu Pri, un juhs zitt! ir mums zittadi japaleet. Sinnu, ka juhs arri paſchi labpraht wallâ tik-tut no tahda pohſta, bet juhs ne ſpehjeet. Ne mitteschohs juhs pamahziht un luhgt un luhgt, kâ draugs draugu un wiſſâ mihleſtibâ. Atſahjeet krophgu un ſchkenki! Sadauſeet ſawu blaſchki pee pirma atmina. Un ja kahriba atkal kahro, tad peeminneet to klibbu Prihdi, un luhdſeet Deewu, lai wiſch juhs glahbj. Un pamahzajtees zits zittu. Lai tas irr juhs gohds, ka juhs ſtarpâ naw nekahds dſehrajs. Ja man tahds beedris buhtu, ne muhſcham to ne zeeſtu! Ne muhſcham! Un es to arri wairs ne zeeſichu, tapeh, to ſakku. Woi juhs manni ſaprohteet? Juhs ſinnat, ka juhs ne gribbu eedusmoht, bet

pee jums gribbu darriht kà draugs. — Nu deesgan! jau wehli. Redsesim, kas no mums rihtà peežòs pee darba buhs un ne peedsehriis. — Es peežòs buhschu us weetu. —

Rentes kungs ne gribbeja, lai to apsohlahs; winsch sazzija, lai paschi sew to kluffi sawà sirdi apsohlahs; — teescham, tu to warri, us Ansi teize. Nu, ar labbu nakti! — Bet woi ne dseedasim papreeksch wehl kahdu dseesminu? Kas no jums sinn kahdu jauku? — Neweens ne sinnaja. Pehz schihs un tabs dseesmas wai-zaja, bet wijs bij atsmirits. Beidsot wijsi atminneja to dseesmu: „Lai Deewu wijsi lihds nu teiz“ — kad ne wairak, tatschu pirmu pantinu. Kungs eesahje un wijsi dseedaja:

Lai Deewu lihds nu teiz, kas wijsas weetàs

Spehj darriht, kad tam tiht, tik leelas augstas leetas,
No mahtes meesnahm muhs dshiwus usturrejs,
Kas wijsu labbu mums wehl taggad notwehlejs.

Winni schlihras, ar Deewu teikdami un rohku dewuschees. — Renteskunga kambari wehl ilgi swezze degge; winsch tur sehdeja ar sawu gaspaschu, un winnai isteize wijsu, ko schodeen bij peedshwojuschi. Ak kahdi preezigi tee abbi bij! winneem tà bij pa prahtam, kà pehz ilga tumšcha leetus laika atkal jauku deb-besi redsetu, un ka winna dwehseles gribbetu us augschu street. Schinni wakkarà dauds jo bag-gati bij palikkuschy, jo bij atsinnuschy, kahda wehtiba irr, zilwekus mihloht un no taisnas sirds winneem labbu darriht.

No rihta peežòs rentes kungs wijsus atradde pee darba; stalli, muischà, schuhni wijs bij pehz kahretas. Kates bij skaidrs un winnam tik mihligi labdeen teize, kà ne muhscham pirmak. Winsch pee ne weena garram ne gabje, bes ka winnam ne buhtu kahdu labbu wahrdinu teizis, ka tee winna brahli buhtu.

No schi laika kaspi istswehdeenàs pee mui-schas kunga sanahje un tur bij par wijsu wak-faru. Jaw par wijsu neddelu us to preezajahs, jo katru reis tur tahdas leetas dabbuja dsirdeht, ko pirmak wehl ne sinnaja, un kas tomehr bij lohti wehrà leekamas. Kungs teem stahstija no

sweeschahm semmehm un laudim, arri no ta, kas taggad pasaulè noteek un ko Awises raksta — no ka wiini ne ko, jeb tik mellus dsirdeja; un wijs-wairak to labpraht klausija, kad teem no sem-mes-kohpschanas stahstija, un kà Deews wijsas radditas leetas walda un maissi un kohkus leet augt. Brischam arri kahdu stahstinu lassija, un ik reis kahdu Dahwida-dseesmu, un beidsot kohpà kahdu perschu no dseesmu-grahmatas dseedaja.

Kad tà pussgads aisgahjis, wijsi redseja, ka tanni muischà labbaki, ne kà pirmit bij palizzis. Krohdsineeks gan lohti schehlojahs un lammaja, zik tik warreja; jo brandwihna muzza bij pillu un palikke pillu; bet kalpu seewas sazzija, ka brihuums effoht notizzis; neddelas algu allasch dabbuja sawà wirtschapti, un kamehr pirmak daschureis alga tappe us preekschu aismakfata, dascham pehz schi pussgadda nauda wehl stah-weja pee Kunga, no ka us seemu wehl kaut ko sew warreja jagadabt. — Ar Ansi gan ihss preeks bij; pehz ne zik mehnescheem tas atkal atkritte sawà wezzà grehkà. Winsch taggad deemschehl zeetumà irr. Bet ar teem zitteem us preekschu eet, un ar Deewa paligu labbà zekkà paliks!

— 8.

No pahrlabbotas lohpu kohpschanas.

(Stattes Nr. 19.)

Gohws, kas zauru seemu tiklai dabbuja knappu barribu, arri waffaru tewim ne isdohs tik dauds peena ka tu zerresi no tabs dabbuht. Ja nu weena gohws kas labbu ehdamu dabbuja tewim isdohs wairak peena ne ka diwi gohwis ko tik ar mohlahm effi iswilzis, tad jaw taws eh-damais irr naudas wehrtibà nahzis, jo tas peens ko paschi ehdeet jeb pahrdohdeet naudas wehrtibà stahw. Remsim tà: istabu allasch peelahpiht un paswehrt mas darba, un stahwehs tew ehka wehl us dauds gaddeem. Bet ja pee ta masuma sawu spehku tauwisi un ne gribbesi rohku peelikt, tad jaw ne buhs ne zik ilgi, tad istaba tewim sa-gruhs un buhs jataisa par jaunu. Gewehrojeet nu

wehl to: Gudri semmeskohpeji ismehginajuschji un panahkuschji, zif ta spehka katrai lohpu barribas surtei irr eekschâ. Wisseem sinnama leeta: seens dohd wairaf spehka ne ka salmi; bet ja nu gribbesi to gruntigi ismekleht, tad paturri sawâ galwâ: labs seens turr 8 reis leelaku spehku par garrkuhleem un 2 reis stipraks par meesajeem. 3, birkawas garrkuhlu jeb 2 birkawas meesaju tiffai atwehrs 1 birkawa labba seena. Bet ne dohmajeet ka es runnaju par salmeem kas rihjâ futtinati. Ne buht ne. Suttinateem salmeem karstums dauds spehka nonehmis. Es runnaju par tahdeem salmeem, kas to futtinaschanu naw wehl dabbujuschji, un tadeht stipraki. Ja patiht apluhkojeet ehdamo tahdâs weetâs, kur maschines iskull nekaltetu labbibu un eeraudsiiseet ka tur pee labbibas wehl buhs klahd dascha labba sahliite. Bet nu pahrdohmajeet to: Zuhâ flauzamahm gohmim dohdeet salmuzif gribb un dohmajeet sawâ prahâ, ka nu buhs winnas us to labbako nokohptas. Bet naw wifs tâ. Rujja maise irr lohti labba barriba, bet tomehr arri bes aisdarra zilweks ne warr buht. Tapat pee lohpa. Ja lohps wehdaru pildihs ar salmeem ween jaw masaf eenemsees eeksch spehka ne ka kad winnam raudsitu siipraku ehdamu. Pa bischkam seena jaw arri tew buhs lohpan preekschâ mest. Seens irr un buhs arweenu tas labbakais ehdamais flauzamahm gohwim un

schihâs pee tahdas barribas to leelako teesu peena isdohs, ja tif pee tam wehl labbi dabbuhs no dsertees. Seens buhs arri tadeht pahraks par milteem, ka milti irr us muhsu pussi pahrdauds dahrgi. Irr tewim eespehshana ar seenu ween tawu lohpu barroht, tad arween warri masuntinu miltu-uhdeni ar sahli jeb arri sahli ween tam dserramam peejaukt un tawai kullei weegli buhs to panest, jo taggad tahdu sahli ihpashji preeksch lohpeem par lehtu naudu warr dabbuht pirkt. Kas us tahdu wihsu gohwju lohpus kohpuschi irr to panahkuschji: gohsinai jadohd iddeenâs 8 mahrz. seena, prohti ne tihru seenu ween, bet ta: 8 mahrz. meesaju kas atswerr 4 mahrz. tihra seena. Te tew buhtu mittinaschanas teesa. Gribbedams peena papilnam no tawa lohpinâ dab- buht peeleez ohtru tif dauds ehdama, tad no tahs peeliktas teesas it no mahrzina seena tew isnahks mahrzinsch peena, jeb wehl zittadi: no 3 mahrz. seena stohps peena, ja tif ne buhs tahda gohws kas wairaf eenemmahs eeksch taukeem. Flau- zamahm gohwim ne buhs wiffai nobarrotham un treknahm buht. — Zuhâ warr buht atteifseet mannim: kur lai tif dauds seena nemmam, to gohwim doht; sirgi jaw prassa seenu un ne war- ram teem to atrant.

(Turplitam wairaf.)

Tahs mihtlas usminneschana no Nr. 19 irr: Was- nizas pulkstens.

Labbibas un prezzu turgus Rihgâ un Leepajâ tai 2. Mai 1853 gaddâ.

Maffaja par:	Rihgâ.		Leepajâ.		Maffaja par:	Rihgâ.		Leepajâ.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1 puhru rudju	1	80	1	80	1 pohdu linnu	2	—	1	60
1 " kweeschju	2	25	2	30	1 " fweesta	3	—	3	—
1 " meeschju	1	60	1	65	1 " zuhlu-gaktas	1	70	1	60
1 " ausu	—	95	—	95	1 " dseltes	—	75	—	80
1 " kweeschju-miltu	2	50	2	60	1 " tabata	—	90	1	—
1 " meeschju-putrainsu	2	30	2	15	1 muzzu silku	9	50	9	25
1 " bihdeletu rudsumiltu	2	10	2	—	1 " farkanas sahls	5	75	6	—
1 " firau	2	—	1	80	1 " ballas rupjas sahls	4	50	4	30
1 " linnusehklas	2	50	2	50	1 " smalkas	4	—	4	—

B r i t w d r u c k e t .

No lahymallas-gubernements angstas walbischanas puffed: Collegienrath v. Braunschweig, Zensor

No. 130.

Sinnas no Embohtes draudses.

It jaunu sinnu gan ne warru laišt, bet tatschu par tahdu lectu, kas zaur Deetwa sčehlastibu sčho seemu notikkufes.

Embohtes draudse lihds sčim bihbeles-beedribas wehl ne bij. Wezzam zeenigam mahzitajam, kas ne fenn ammatu atstahjis, ar to jaunu lectu par daudf galtwas-grohsischanahs bija un tabehl to ezejlamu pamette jaunam ammata-beedrim, kas drihs par winna weetneeku palikke, zeenigam mahzitajam Lundberg. Jau winnu seemu, draudsi apraudsidi, tee sainneekus un zittus draudses lohzeklus mihligi bij usrunnaischi, lai ko mettoht, ta ka ir sčinni draudse bihbeles-beedribu warroht ezejt. Zitti kahdu dahwanu deive zitti ne, ka kursch spehje un ka kurrām firds un rohka detwigas bija, woi ka to lectu sapratte. Jo jebfchu zeenigs mahzitajs gan puhlejahs wisseem to lectu eestahstih un it pee firds likt, tomehr daschs labš to gaischi ne ispratte. Bet ta jau gan wiffas draudses buhs bijis, tad to lectu no pirma galla sahje — ka arri ar zittahm jaunahm leetahm noteek, kamehr pamastim ar tahm aprohnahs un eepasihstahs. Taphz ka draudse aplam leela, zeenigs mahzitajs winnu seemu tik pussi eespehje apraudsiht. Par to naudu, ko no tahs bij sadubbujusch, tee nu no Zalgawas wirs-bihbeles-beedribas bihbeles un jaunās derribas pirte un zittas arri us to eesahfchanu pawelti no tahs tappe dohtas. Bet sinnams, wiffai woi tik pussi draudsei us reisi tahs gahdaht, to tee ne spehje. Tad nu zeenigs mahzitajs to lectu zittadi eegrohsija. Tahs apraudsitas pussi draudses mahjas us ihpaschahm zeddelitehm ar wahrdu sarakstijusch, tee us weenu deenu saazinaja wiffu sčho pagastu wezzakus, preekschneekus un wehrminderus us mahzitaja-muischu un likte nu zeddeles wilkt, kurrahm kahdahm mahjahm kritischohht swehtas grahmatas, kahdahm weffelas bihbeles un kahdahm jaunās derribas ar

Dahwida dseefmahm. Tad no diwi pagasteem tee wezzaki zeeniga mahzitaja un wiffu zittu preekschā fazzija, ka winnu pagasti, kas jau fenn us ahrendi atlaišti un zaur Deetwa sčehlastibu pahrtikkusch, zittai draudsei par labbu par sawahm dahwanahm nekahdas bihbeles nedf jaunās derribas sewim ne prassotees, jo wiffi sainneeki paschi spehjoht un gribboht sewim to Deetwa wahrdu eegahdatees. Zeenigs mahzitajs, par to winneem pateizis, nu zitteem ween likte tahs zeddelites wilkt. Ta gan bij sawada zeddelu wilkschana bes drebbschanas un bes behdahm! Kahdus mahju-wahrdus zeddeles nu rahdija, tee grahmatu wahkōs tappe eerakstiti. Daudf ne trukte no 60 bihbelem un 30 jaunahm derribahm. Nu zeenigs mahzitajs wiffus atlaide, wehl luhgusch, lai tohs sainneekus, kurru mahjahm swehtas grahmatas krituschas, apsinnojoht, ka teem us nahkamu swehtdeenu basniza buhs raštees. Paschi jau kahdu laiku papreeksch draudsei bij studinajusch, ka tad pirmus bihbeles-swehtkus basniza swinneschoht. Ta bij sehjeja jeb astota swehtdeena preeksch leeldeenās. Us to swehtdeenu winni arri zittus diwi mahzitajus sewim par palihgu bij luhgusch, zeenigu Apprikku mahzitaju Grot, ko gan pasihsteet no tahm jaukahm dseefmahm, ar ko tee muhsu Nwifes jau daschahrt muhs apdahwinajusch (Luhko 3., 9. un 12. peelikkumu), un zeenigu Zelmeneeku mahzitaju Elversfeld. Ar to labbu seemas-zekku leels lauschu pulks Deetwa nammā bij sanahjis, ta ka wiffa ta leela basniza itim pilna bija. Tahs dseefmas tappe dseedatas no muhsu mihlas wezzas dseefmu-grahmatas, ko Embohtes draudse nekad naw atstahjuse. Kad nu bikts-laudis bij atlaišti un kahdi perschi nodseedati, tad wiffi trihs mahzitaji preeksch swehta altara gahje un pats Embohtes zeenigs mahzitajs muhsu sčehligu Pestitaju firsnigi peeluhdsis, lai sčho deenu un tahs swehtas grahmatas, kas tapschoht isdallitas, pee wiffahm firdim swehtijoht, draudsei isstahstija, ka bihbeles-

beedribas effoht zehlfchahs, kas tahs tahdas effoht, un ko pa wiffu pasauli un ihpaschi muhsu tehlu-
 femne ar Deewa palihgu jau paspehjuschas, un ka
 winni wehlejotees un zerroht, ka schi beedriba ir
 schinni draudse swehtus auglus isdaudsinaschoht, ja
 tik wiffi draudses lohzecki kohpa beedrojotees un wiffi
 arri to swehtu Deewa wahrdu pee firds nemmoht
 un Deewa schehlastibu firsnigi ikdeenas luhguschees
 pehz, ta dsemotees dshwoht. Beiguschi runnaht,
 winni nu ar teem jitteem diwi mahzitajeem tahs
 bihbeles un jaunas derribas pehz teem wahfeds
 eerakfiteem mahju-wahrdeem isdallija, wehl pa-
 preeksch sazzijschi, ka tahs ne peederroht saimnee-
 keem bet wiffahm mahjahm, lai ikweens eedsihwo-
 tajs tur warroht pee-eet un ikdeenas no ta muh-
 schigas dshiwibas uhdens nodfertees. Kad nu wiffas
 grahamatas ta no pascha altara bij isdallitas, tad
 beidscht wehl zeenigs Apprikku mahzitajs draudsi ar
 mihligeem un spehzigem wahrdeem usrunnaja, lai
 tahs grahamatas un to Deewa swehtu wahrdu tur
 eekschä swehtus turroht un schim wahrdam laujoht
 wiffu labbu pee dwehselem paspeht, ta ka Deewu-
 bihschanahs, tizziba un mihlestiba pee wiffem wai-
 rin wairojahs. Pehz nodseedates dseemas tad
 zeenigs Zelmeneeku mahzitajs to spreddiki sazzijs
 par to swehtdeenas Ewangeliumu no sehjeja un no
 tahs swehtibas runnaja, kas no swehtas bihbeles
 un no bihbeles-beedribas zellahs, draudsei pee firds
 lifdams 1) jik swehta ta sehkla, kas bihbelé sehta
 un dabujama; 2) ka par tahdu semmi paliksim,
 kas no tahs labbas sehklas daudf labbus auglus
 ness; 3) kapehz ne weens stuhrihts natw tufschs
 pamettams, bet wifs laufs apsehjams un ka to
 warroht eespeht. Lai wiffuscheligajs un wiffu-
 spehzigajs Deews dohd, ka tee wahrdi, ko wiffi
 schee trihs Deewa kalpi us jo draudsi no wiffas
 firds rumajsch arri pee daudf, ak, kaut jelle pee
 wiffem! Klausitajeem labbu weetinu atraddusch,
 lai swehts bihbeles wahrds teem jo deenas jo gahrds,
 jo mihlsch un jo dahrgs paleek un to isdarra, us
 ko Deews tas Kungs no schehlastibas to dewis, un
 lai tas jauns bihbeles-beedribas stahdinsch par kaplu
 kohku idaug, no ka wehl behrnu-behrni un ir zitti
 salbus auglus seewim warr lassitees! Pehz nodsee-
 datas dseemas un isdallita swehta meelasta nu

Lattweeschu draudse ar teem swehtischanas wahr-
 deem tappe atlaista. Bet nu wehl Wahzu basnizu
 turreja, kur zeenigs Apprikku mahzitajs it warrenu
 spreddiki teize par apustula Bahwila wahrdeem, ko
 lassam winna grahamata us teem Keemereem I. no-
 dalka 16. pantina: »Es ne kaunohs Kristus Ewan-
 geliuma dehl, jo tas irr weens Deewa spehks
 ikfatram, kas tizz.« Lai Deews ir scho wahrdu,
 ko Kristum stipri tizzedama un Winnu kahrsti mih-
 ledama firds no Winna mihlestibas bij smehluse
 un mums fluddinaja, pee daudf firdim swehti, ka
 muhsu augsti teizama Pestitaja walstiba zaur to
 peeaug!*)

Te nu jums stahstihst, kas zaur Deewa scheh-
 lastibu Embohtes draudse scho seemu notizzis. Gan
 wehletumees, ka ir no zittahm draudsehm, kur ne
 femm bihbeles-beedriba eezelta woi kur nule to zeff —
 jehschu paldees Deewam to gan jau maf buhs —
 tahdas jinna mums Awifes taptu laistas, lai
 ohgle pee ohgles peelikta to tizzibas un mihlestibas
 ugguni palihds uskurt, lai wiffas draudses man-
 nahs zittas zittu lohzecki un arri jo kahrsti fatwas
 luhguschands Deewa preekschä zitta zittu peeminn
 uu Deewa walstiba ta wairojahs Winnam par
 flatwu un mums par swehtibu. To palihds scheh-
 ligajs Deews!

— r —

Stahsti preeksch mahtehm.

(Stattees Nr. 16.)

2) Swehtdeena bij, un laudis gabje bas-
 niza, jo treschureis jaw bij noswannihst. Ne
 tahl no basnizas bij krohgs, un tur us krohga
 treppehm sehdeja fuggu matrohsis, rohkas saliz-
 zis us kruhtim un ar piypi sohbd, tas tur stat-
 tijahs ka laudis gabje us basnizu, bet ne ar
 preeka azzim, bet ta ka apsmeedams. — Gabje
 wihrs garram ar dseemu-grahmatu paduffe, tas
 usstattijahs us matrohsi, un matrohsis atfal us
 scho smaididams, itt ka gribbetu sazziht: Tu

*) Zeenigs Apprikku mahzitajs no pat ta laito ar it grubu sim-
 mibu eegullejis un wehl naw wefels palizis. Luhgim
 Deewu, lai Tod scho Sawu ar baggatahm dahwanahm scheh-
 lotu kalpu dseedina un paschu draudsei un mums wiffem
 par swehtibu wehl igi usturr.

nabbag's mulkis, fo tu skrej us Deewa-nammu!
Ro tu tur atraddisi!

Wihrs matrohscha uslubfoschanu sapratte,
ne dusnojah's wiß par to, palikke stahwoht un
fazzija us to: draugs, woi ne nahkseet man lihdi
Deewa-nammä? — Nè! tas atruhze bahrgi;
greese wihran mugguru un duhmus laide pa
mutti kà pa skursteni. Wihrs wehl salka: Draugs,
tew laikam irr behdu-deenas bijuschas; — woi
mahte wehl dsihwa? — Matrohsis satruhzees,
swescham skattah's azzis un ne atbild ne wahrdu.
— Wihrs wehl salka: Ja tawa mahte schè
buhtu, ta par tewi gan behdatoh's!

Wairak wihrs ne runnaja un gahje us bas-
nizu. Matrohsis skattijah's semmè un bij ilgi
dohmu pilns. Zehlah's tad augschà, pihpe is-
kritte no rohsahm, gahje lehnahm pa zettu un
eegahje — basnizà. — Sirdi laikam kas bij no-
tizis! Bet kas? — Gan manniseet, tas mah-
tes wahrds, fo sweschah's us winnu bij runna-
jis, winna zeetu sirdi bij aiskehris. P. II.

Stahst's no mafa fuggu puischa.

3) Kahds fuggis brauze leeld pasaul'es-juhra
un jaw bij tahlu tahlu no Amerikas-semmes mal-
las, kad breefmiga wehtra zehlah's, kas peeza's dee-
nas pastahweja un fuggi draudeja sadraggaht. Kad
wehtra wiß breefmigaki dausijah's, un fuggis kà
skaida pa wilneem tappe mehthats, tad weenam
mastam satruhke stricki un wirwes un tahs nu bij
jasataifa. Bet tahdà wehtra tas pawiffam ne bij
eespehjams us mastu kahpt: tam tuhlin bij nahwe
klast. Stuhmannis pawehleja kahdam fuggu pui-
scham, lai tas uskaphjoht. Tas bij jaun's, sibks,
13 gabbu wezs sehns, nabbagas atraitnes weenigs
dehls, kas winnu ka to weenigu mantu bij atlaidusi
aiseet, tapeh; ka paschai ne bij gan drihs ne mai-
ses kummosa un dehlu ne spehje usturreht.

Puisis, stuhmanni pawehleschanu dsirdejis,
nonehne zeppuri, skattijah's us mastu-gallu un at-
kal kuhpedamos wilnòs, kas kà ar pahtagahm us
fugga sitte un peh; winna sawas rohsas isstepe; un
tad usskattija atkal stuhmanni. Brihdi apdohmajees,
tad teize: Es tuhlin nahkschu! — Winsch noskrehje

fugga-kambari, un ne zil ilgi, tad atkal tas bij
augschà un nu sahze pa stricku treppehm kahpt us
mastu.

Wihrs kas to redsejis stahsta, ka winnam gal-
wa reibus skattotees. Tas prassija stuhmanni:
kapeh; winsch tahdu masu behrnu stellejoht? winsch
dsihtws ne nonahkschoht! — Stuhmannis atbil-
deja: Leeli kriht, masi ne; un winsch kahp kà wah-
were!

Deews puischam palihdseja uskahpt un nokahpt.
Peh; kahdu brihdi nokahpe semmè spirgts un wes-
fels un preezigi smeedamees.

Wihrs, kas winnu noscheloja, wehl to paschu
deenu ar winnu luhkoja sarunnatees. Winsch to
prassija, woi tam ne effoht bail bis? Puisis: Bij
gan bail. To es ar redseju, wihrs fazzija: tu
tur fugga-kambari laikam wehl apdohmajees. Pui-
sis: Es ne dohmaju neko wairs, bet es papreeksch
gribbeju Deewu peeluhgt. Es dohmaju, dsihtws
wairs ne nonahkschu, tapeh; jaluhds. Peh; tam
man wairs ne bij bailes. Wihrs: No ka tu to
effi mahzije's? — Puisis: To es mahja mahzi-
joh's, manna wihla mahte manni mahzija Deewu
luhgt. Kad no winnas schkirohs, ta fazzija, lai
es nekad ne aismirstoht Deewu peeluhgt, winsch
manni no wiffahm behdahm un breefmahm pasar-
gashoht: un to nu es darru arween.

Mahte atkal mahzijusi sawu dehlu! — Mih-
las mahtes, Widsemmè un Kursemmè mahzait ir
juhs sawus behrnus jaw agri Deewu luhgt, jo
arri juhju behrneem buhs pa schah's pasaul'es-
juhru un wehtrahm jabrauz. Rabbi tam, kas tab
mahk Deewu luhgt

P. II.

Ka Deews palihds.

Zeemà kahdà dsihtwoja nabbaga atraitne. Meh-
neschi jaw bija pagahjuschi ka winnai ne kahds gal-
las kummosis blohdà un ne kahda kartuppele wairs ne
bija. Itin gruhts winnai bija tas baddu laiks,
un tif gruhti kà taggad, eeksch wisseem winnas
64 dsihtwibas gaddeem tai wehl ne bija klahjees:
un nu wehl to tweentweenigu gohtwi, kas gan drihs
weena winnu un winnas behrnus usturreja, tai

gribbeja atnemt no teefas puffes tapeh; ka ne
 warreja tohs defmits rabbulus maksah, ko bija par-
 radâ no pehrn ruddena. Tad nu ta nabbaga see-
 wa fatwâ kambarinâ zekhs mettahs un itt ar kar-
 stahm firbs luhgschanahm Deetvu luhds, lai Winsch,
 kas atraitnehm un bahrineem par Teshvu, tahdâs
 leelâs behdâs apschelotohs pahr winnas un paligu
 tai gribbetu fuhtht. Raug tad dehls, 13 gaddu
 wezs, eelegg' kambari un sauz: Rê, mamini'
 mihsa, to esnu atraddis! Winsch tai cedohd diwi
 dseltanus appalus plakkanus gabbalinus, kas is-
 skattahs kâ missina knoypsi bes kahjahm, ko no
 dahrsâ bija atnessis. Kurmis tur dahrsâ jau ilgi
 bija razzis un puisis winnu ilgi welti mellejis, bija
 uspassejis atkal un redsejis, kâ preeksch winna azzim
 tas zehle to semmi. Puiſitis roht aschi semmê eek-
 schâ gribbedams kurmi rohtâ dabbuht, un gan ne
 scho putni tur dabbuja, bet tohs diwi spohschus
 gabbalinus atradde, kas kâ missinsch isstattahs, ko
 nu mahtei atnesse. — Schi eefahkumâ mas tohs
 eeraug, bet ne zil ilgi kaiminsch nahk eekschâ, kas
 tohs gabbalus apraudsijis kâ eeksch dohmahm pa-
 leek. Schis nu sauz skohlmeisteri kâ gudru mah-
 zitu wiheru, un tas drihs reds, ka tee dseltani gab-
 balini bija selts, bija diwi brangi pilnigi dukfati.
 Tad nu wiſſi brihnijahs un pahrbihjahs. Melle
 lahpslus, eet ahra us dahrsu tur kurmin pakkal,
 woi tai weetâ apfahrt, fur winsch bija darbojees,
 ne rastohs wehl wairak tahdu selta-anglu. Un ne
 melleja welti. Stundas laikâ wehl defmits zittus
 tahdus gabbalinus atradde, un wiſſi bija itt labbi
 Ollenderu dukfati, gan kahdu pahri simts gaddu
 wezzi, bet wehl labbi spohschu. Ak taiwu preeku!
 Tee laudis stahweja, muttes wakkam, un gan dasch
 ar nenowehligu firdi. Bet ta atraitne fazzija pee
 selwis: Tad nu Deewâs tâ mannas luhgschanas pa-
 klausijis? Winna ne drihſteja to naudu par fatwu
 naudu paturrecht, nogahje papreekschu pee fatwu
 mahzitaju padohmu melleht, un kad schis tai faz-
 zija, ka warroht gan to seltu paturrecht, — tad
 nu tai — iskileschanai, kas jaw bija fahkusi,

drihs gallu darrija, un baddam un behdahm arri
 bija gals.

Teiz taggad ka tee laudis zeemâ jau fenn gad-
 deem dsirdejuschi runnagam no mantahm kas tahs
 atraitnes dahrsâ effoht paslehptas, un itt maktigi
 winnai wirsû eet ar padohmu, lai wezzu ahbeli, fur-
 ras klahumâ to seltu atradde, isroht ahra un lai
 tai weetâ wehl wairak melle. Bet ta deewabihjiga
 seewina to turr par negantibu, un leek to kohu
 fatwâ weetâ stahweht. Tai dahrsâ ne kas ne pa-
 rahda, ka tur kahda ehka pastahwejusi un nodeg-
 gusi, tad nu ne mas ne warr isprast kahdâ wihsê
 schi wezza manta tê paslehpusces. Bet warr buht
 ka karra-laikâ, wezseem laikeem ta nauda semmê
 eerakta un 200 gaddu semmê gullejusi, lihds ka-
 mehr pehz Deewa prahtu kurmis tappe isredsehhs
 preeksch to nabbagu atraitni to israkt no semmes
 ahra.

Schis pateefigs stahsts ne irr dohts, lai ik-
 weens dohmatu ka Deewâs winna luhgschanas, kad
 behdâs winsch irr, tam paklausihhs arri ar dukfa-
 teem, tâ kâ tai atraitnai tur, bet tik ween lai ik-
 weenam peeminnâ paleek, ka Deewâs wehl arween
 tas pats Brihnischkigs kas winsch muhscham
 bijis, un ka wehl schodeen tas wahrds irr pateefigs,
 kas muhscham pateefigs bijis: Kad ta stunda nah-
 kusi, paligs ar warru eelauschahs.

(R — II.)

Kungs Kristus, nahz' pee man.

Mel. Ar Jerusaleme mohbees.

Bes Teiw es neneeka warru,
 Ko dohmaju, ko runnu, darru,
 Issuhd bes Teiw tâ migla suhd;
 Bet, kad tu, Kungs Jesu nahzi,
 Un manâ firdi dschwocht fahzi,
 Tad spehku firbs eeksch Teiwim juht.
 Nahz' mihtais Jesu, man
 Par firbs-uszillaschan';
 Tik zaur Teiw
 Ta firbs man luhst,
 Ta firbs man fuhst
 Un fraum' us Fatwu debbes pluhst. Grot.

Druck und Verlagsort.

No juhrmallas-gubernements angstas waldischanas puffes: Collegienrath v. Braunschweig, Zensor.
 Druckort per S. G. Hoffmann un A. Johannsohn. No. 131.